

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet YILMAZ* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İktüzük 'ün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim 15.08.2025.

Nevroz UYSAL ASLAN**Şırnak Milletvekili**

Türkiye, Ekim 2024'te başlayan ve bugüne kadar devam eden köklü siyasal gelişmelere tanıklık etmiştir. Kürt meselesinin çözümüne ilişkin önemli adımlar atılmış; süreç, Sayın Abdullah Öcalan'ın 27 Şubat 2025 tarihindeki "Barış ve Demokratik Toplum Çağrısı" ile birlikte yeni bir aşamaya geçmiştir.

Kürt meselesinin çözümü için 90'lı yıllardan itibaren birçok girişimde bulunulmuştur. Bu girişimlerin büyük kısmı çeşitli nedenlerden ötürü sonuçsuz kalmıştır. Ancak Türkiye halklarının barış arayışı bugüne kadar kararlılıkla sürmüştür.

Yeni süreçte ise bugüne değin taraflar önemli adımlar atmış ve TBMM'de kurulan "Milli Birlik, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu", toplumsal barış arayışının önemli safhalarından biri haline gelmiştir.

Ne var ki 10 Ağustos 2025 tarihinde, Şırnak'ın Cizre ilçesinde, yaşamını yitiren Ferhat Tünç'ün defni sırasında, bizzat Cizre Asri Mezarlığı'nda güvenlik güçleri tarafından müdahale gerçekleştirilmiştir. Defin işlemleri engellenmeye çalışılmış, taziye kurulmasını önlemek amacıyla Cizre'deki camilerin girişleri dahi kapatılmıştır. Bir kişinin son yolculuğunun baskı ve engellemeye konu edilmesi, halk vicdanında derin yaralar açmıştır.

Bu durum, yalnızca hukuki açıdan değil, aynı zamanda dini ve toplumsal değerler açısından da ağır bir ihlal niteliğindedir. İslam inancına göre ölüye saygı ve defin işlemlerinin usulüne uygun yapılması farz-ı kifaye olarak kabul edilir. Mezarlıkta yaşanan bu müdahale hem dini vecibelerin hem de toplumun yerleşik geleneklerinin yanı sıra ahlak ölçülerinin de açıkça ihlali anlamına gelmektedir. Bu tür uygulamalar, halkın inançlarına doğrudan bir saygısızlık ve yas hakkına ağır bir saldırıdır.

Kim olursa olsun gömülme hakkı hem iç hukukumuzda hem uluslararası hukukta temel bir insan hakkıdır. Defnin engellenmesi, toplumsal barış zeminini zayıflatmaktadır. Barış ve birlikte yaşam, defnin insan haysiyetine yakışır şekilde yapılabildiği bir toplumda mümkündür. Bu hakkın görmezden gelinmesi, yok sayılması veya engellenmesi, çatışma sürecinde yaşanan acıların derinleşmesine ve toplumsal bir travmaya dönüşmesine yol açmaktadır.

Nitekim Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da 12 Temmuz 2025 tarihinde Kızılcahamam'da yaptığı ve Kürt meselesine yönelimde köklü bir paradigma değişimine kapı açtığı konuşmasında, devletin geçmişte hukuk ve meşruiyet dışına çıktığını ve bunun sorunu daha da derinleştirdiğini kabul etmiştir. Hukuk ve meşruiyet dışı uygulamalar geçmişte çözüm üretmediği gibi bundan sonra da farklı bir sonuç doğurması imkânsızdır. Bugün de gerek Şırnak özelinde gerekse de Türkiye genelinde idarenin ve kolluğun bu hukuksuz pratiklerinin engellenmesi ve barış çabalarını boşa düşürecek tüm uygulamalara ve provokasyonlara son verilmesi, siyaset kurumunun en önemli sorumlulukları arasında yer almaktadır.

Bu bağlamda:

1. Ferhat Tünç'ün 10 Ağustos 2025'te Cizre Asri Mezarlığı'ndaki defninin engellendiği, taziye için cami girişlerinin kapatıldığı ve mezarlıkta müdahalede bulunulduğu olayı bilginiz dahilinde midir?
2. Bu uygulama hangi kişi ya da kurumun talimatı ile, hangi tarihte ve hangi gerekçeyle başlatılmıştır? Yazılı bir talimat veya karar mevcut mudur?
3. Defnin yapılacağı alanın Cizre Asri Mezarlığı olduğu bilinmesine rağmen, burada kolluk kuvvetleri tarafından müdahale edilmesinin hukuki gerekçesi nedir?
4. Söz konusu olayla ilgili olarak mülki idare amirleri, emniyet yetkilileri veya diğer sorumlular hakkında idari ya da adli bir soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa hangi aşamada?

5. Söz konusu olayla ilgili olarak mülki idare amirleri, emniyet yetkilileri veya diğer sorumlular hakkında herhangi bir idari ya da adli soruşturma başlatılmamış ise, bu kararın gerekçesi nedir?
6. Defnin engellenmesi, mezarlıkta kolluk tarafından müdahale gerçekleştirilmesi ve cami girişlerinin kapatılması gibi eylemler, bakanlığınızca hukuken ve vicdanen meşru mu görülmektedir? Bu uygulamaları “suç” kapsamında değerlendirmemeniz, bakanlığınızın bu ihlalleri fiilen onayladığı anlamına gelmiyor mu?
7. Defin ve yas hakkının ihlal edilmesinin, dini vecibelerin yerine getirilmesine engel olmasının ve toplumsal barış süreci ile halkın devlete güveni üzerinde yaratacağı etkinin idarenizce değerlendirilmesi yapılmış mıdır?
8. Benzer ihlallerin tekrar yaşanmaması için hangi mevzuat değişiklikleri veya idari tedbirler hayata geçirilecektir?